

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 34. Concilium Sardicense.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

Sæculum IV.
A. C. 347.

§. XXXIV.
Concilium Sardicense.

Athan. ap. 2. Igitur Concilium Sardicæ celebratum
p. 754. c. 20. utriusque Imperatoris consensu,
Socr. III. c. Imperio, anno ab obitu Constantini
II. inscript. gni undecimo, Eusebio, & Rufino Co-
epist. Synod. fulibus, id est, anno 347. Ultra triginta
Eg. ep. Pseud. quinque Provinciæ sunt, ex quibus Epis-
ad solit. p. copi convenere, atque inter alias ex Ita-
lia, Hispania, Gallia, Africa, Pannonia,
Dacia, Thracia, Macedonia, Thessalia,
Achaja, Cycladum, Cretæ, Phrygia, &
aliis Asiæ minoris Provinciis; ex Cappa-
docia, Galatia, Cilicia, Syria, Mesopota-
mia, Phœnicia, Palæstina, Arabia, The-
baide, & Ægypto.

Athan. ad fo- Episcoporum nume-
lit. p. 811. rus ferme ad centum, & septuaginta ex-
creverat; ex Occidente centum, alii ex
Oriente venerant. Hos inter celebri-
mi fuere Osius Cordubensis, Progenes
Sardicensis, Protasius Mediolanensis, Se-

Synod. ad
3u. verus Ravennatensis, Lucillus Veronen-
sis, Januarius Beneventanus, Vincentius
Capuanus, Verissimus Lugdunensis, Ma-
ximinus Trevirensis, Euphratas Coloni-
ensis, Gratus Carthaginensis; S. Athana-
sius, Marcellus Ancyranus, & Asclepas
Gazensis ab hoc Concilio non absuere,
cujus pars magna futuri erant. Julius
Papa absentiam excusavit, quod time-
ret, ne schismatici, & hæretici ipso pere-
grinante

grinante gregem suum invaderent; quam Sæculum IV.
excusationem Patres boni consuluere; A. C. 347.
Legatos vero suos misit Archidatum, &
Philoxenem Presbyteros, & Leonem Dia-
conum.

Ex parte Orientalium, seu verius Eu-
sebianorum, præcipui erant Episcopi
Theodorus Heracleensis, Narcissus Ne-
roniadenus, Stephanus Antiochenus,
Acacius Cæsariensis in Palæstina, Meno-
phantes Ephesinus, Ursacius, & Valens,
Quintianus Gazensis, Marcus Arethusa-
nus, Eudoxius Germaniciensis, Basilius
Ancyranus, Callinicus Pellusinus, Mele-
tianus, & famosus Ischyras. Duos se- *Cang. Gloff.*
cum Comites adducebant, Musonianum, *Gr. & Gloff.*
& Hesychium, qui Castrensis munere *lat.*
fungebatur, id est, Imperatori a cubicu- *Athan. 2.*
lis erat. Eusebiani in hoc quoque Con- *apol. p. 754.*
cilio ope potestatis Sæcularis, sicut alias *& ad solit.*
confueverant, dominaturos se sperabant,
inde haud segniter advehebantur.

At ubi ipsis compertum fuit, Occi-
dentalibus solum Osium præfuturum, Ju-
dicum fore pure Ecclesiasticum, nihil a
Comitum, nihil a militum præsentia spe-
randum, male ominantis conscientiæ sti-
mulis turbari cœpere. Athanasium,
aliosque accusatos, quos, comparere
non ausuros, crediderant, liberrime ibi
versari cernebant. Attoniti etiam vi-
debant, contra se ipsos ex diversis Eccle-

Gg 3 siis

Sæculum IV. siis advenisse accusatores, paratas prob-

A.C. 347.

tiones afferentes; quosdam, a se profec-
ptos, cum catenis injectis, huc se ins-
lisse. Quosdam Episcopos venisse, p-
aliis fratribus, adhuc in exilio existen-
bus, causam dicturos; amicos, & pu-
pinquos eorum, quibus mortis causa fu-
issent, advenisse. Episcopos alios narrare,
qua ratione Eusebianorum calumnia
sibi vitæ periculum creassent, aliqui Co-
fratrum suorum omnino periissent, atque
inter alios Episcopus Theodulus, in fugi-
mortuus esset; hi gladiorum ictus in
suis corporibus exhibebant, alii ob fa-
mem, quam diu tolerare coacti fuerant
querebantur. Non privati solum, sed
integræ Ecclesiæ per suos Delegatos re-
rebant, passas se fuisse militum, & plebis
efferatae injurias, judicum minas, littera-
rum suppositorum calumnias; quereban-
tur, Virgines, turpiter nudatas, Ministros
Sacrorum carceribus inclusos, Ecclesias
incendio concrematas. Et hæc omnia,
ut Catholici cum Arianis communicare

Epist. Syn. cogerentur. Præterea videbant Euse-
ad omn. biani, Episcopos duos Orientales Arium,

Epist. ap. seu Macarium Petrensem in Palæstina, &
Athan. p. 762.

Asterium Petrensem in Arabia, itineris lo-
cios, a se defecisse, & Occidentalibus
junctos, quibus fraudes suas, & timores
prodidissent.

Cum

Cum hæc omnia scirent, tamen, ut Sæculum IV.
 causæ suæ fidere crederentur, Sardicam A. C. 447.
 ire statuerant, quo vero ubi advenerunt,
 Palatio, quod occupaverant, se includen-
 tes, alter in alterius aures missitare: lon-
 ge alia, quam exspectabamus, invenimus; ad solit. p.
 Comites adduximus, sed huic Judicio non 818.
 intererunt. Nihil certius, quam futura
 damnatio nostra. Omnes scitis, qualia Concilium
 Imperatorum mandata sint. Athanasius
 acta inquisitionis in Mareotide tenet, qui-
 bus innocentiam suam, & opprobrium no-
 strum probet. Quid ergo hic facimus?
 causas prætexamus, & discedamus; satius
 est fugere, ut ut probossum sit, quam con-
 vinci, & calumniatores declarari. Si
 fugerimus, partes nostras ab interitu sal-
 vabimus; si absentes damnamur, Impera-
 tor tuebitur, nec ex Ecclesiis nostris pelli
 patietur. Hæc tunc erant Eusebianorum
 consilia. Osius, aliique Episcopi, sæpe
 iis collocuti, referebant, quantum Atha-
 nasius, & cœteri accusati bonæ causæ
 considerent; vos vero, inquiebant: si
 judicium timetis, quare venistis? aut com-
 parendum non erat, aut persistendum. Ec-
 ce Athanasius, iisque, quos absentes accusa-
 batis, sistunt se, ut eos convincatis, si con-
 vincere potestis; si autem probare promit-
 tis, quod non potestis, calumniatores estis
 manifesti. Non alia vos in judicio sen-
 tentia manet.

Gg 4

Talia

Cum

Sæculum IV. Talia Concilii Patres sæpe Orientali-
bus tam viva voce, quam scripto demon-

A. C. 347. strarunt; primo Eusebiani causabantur;
Epist. Syn. ad Alex. se Occidentalibus ideo jungi non posse;
item epist. quod cum Athanasio, Marcello, & aliis
ad omn. accusatis communicarent; eos etiam lu-
Episc. dere, & in Ecclesia ad consultandum ad-
mitti; (hic, Patres de more in Ecclesi-
sedisse, & cum iis SS. Mysteria celebraisse,
adnotatur) petebant ergo, ut ante omni-
alia Occidentales Athanasium, & reliquis
a sua communione excluderent; hi econ-
tra monstrare, se, si id facerent, contri-
xquitatem peccaturos, nec omnino esse
possibile, cum Athanasius pro causa sua
non modo Julii Pontificis sententiam, sed
etiam octoginta Episcoporum testimo-

Ep. Pseud. nium allegare posset. Orientales dice-
Synod. bant, Athanasium, Marcellum, & alios
qui accusati fuerant, in Conciliis fuisse
damnatos, a quibus non daretur applica-
tio, eo minus, quod plerique testes, ju-
dices, & alii, ad discutiendam causam
necessarii, humanis excessissent. Respon-
sum est, Concilium Sardicense hunc in
finem fuisse convocatum, ut hæc ipsa, ita
dicta judicia, in trutina expenderentur;
adesse jam Athanasium, judicium postu-
lantem, quia absens fuisset condemnatus;
cœterum, omnia acta circa ipsius causam
huc esse allata, ut in judicio legitimo pra-
legi possent.

Tan.

Tandem Orientales ad hoc unum di-Sæculum IV. cendum redacti sunt: *cum ex illis Episco-* A. C. 347.
pis sex, qui in Mareotide inquisierant,
quinque adbucdum inter vivos versentur,
in quemlibet locum, ubi Athanasius crimi-
na commisit, quosdam Episcopos esse mit-
tendos, censemus, si falso accusatus est,
damnationem feremus, nec ultra ab Impe-
ratore, aut Concilio, seu aliis Episcopis
audiendi erimus; si delicta ejus probentur,
vos condemnabimini, nusquam alibi au-
diendi, vos, qui cum Athanasio, jam diu
damnato, communicastis. Hæc proposi-
tio ab Occidentalibus non accepta, cum
manifeste ad judicium eludendum inqui-
sitionibus supervacuis tenderet, & præ-
terea, Gregorio in Ægypto dominante,
Eusebiani omnia pro suo arbitratu acturi
essent. Osius in Ecclesia, ubi ipse mo- Concilium
rabatur, semel ad se invisentes invitabat, Sardicense.
ut, quæ contra Athanasium haberent, ex- Epist. Osi
ponerent, fidenter eloquerentur, & æquis- ap. Athan.
simum judicium exspectarent. Ubi sæ- ad solit. p.
839.

pius eadem promisisset, addidit; *si coram*
toto Concilio sua in medium afferre nollent,
saltem coram se solo id facerent; fidem
meam interpono; inquiebat: si Athana-
sus reus deprehendatur, a nobis certissi-
me rejicietur; & quamvis innocens inve-
niatur, vosque calumniæ convincat, si ta-
men gravissimum vobis accidat, eum reci-
pere, efficiam, ut se mecum in Hispaniam
abduci

Sæculum IV. abduci patiatur. In ea, quæ promittit.
A.C. 347. bat Ofius, Athanasius consentiebat; sed
 ipsis, ejus inimicis, causæ hujus iniquitas ita erat perspecta, ut hoc, & omnia
 alia, quæ proponebantur, recusarent,

Cœterum quam parum Eusebiani suos
Synod. ap. cera mente agerent, Macarius, & Allesius,
Athan. p. rius, qui eorum ex Oriente itineris socii
 767. fuerant, relictis eorum partibus, Concilii Patres certiores fecerant; hi duo Episcopi narrabant, Eusebianos in isto propositione sæpius consilia agitasse, in quibus decrevissent; ubi Sardicam pervenissent, nullius se judicio submissuros, nec cum Concilio coituros, sed, postquam suam præsentiam cum protestatione significassent, prompte discessuros. Reipsa etiam postquam advenerunt, eos, qui secum ex Oriente secuti fuerant, ab ingressu Concilii prohibuerunt, quibus nequidem proprius ad Ecclesiam, in qua Concilium congregatur, accedere licuit; plures quippe erant Episcopi Orientales, sanæ Doctrinæ addicti, qui se ab ipsis separassent, nisi minis, & promissis fuissent impediti; cuius rei testes erant Macarius, & Asterius, toto itinere oppressionem eorum, & vim experti.

§. XXXV.